

מרכז המידע למדעי החברה ולחינוך מכון הנרייטה סאלד

אלימות מינית בראי החברה

אלימות מינית

**"אם כל הנשים שהוטרדו
או הותקפו מינית יכתבו
"Me Too" כסטטוס, יהיה
לאנשים מושג עד כמה זו
בעיה גדולה."**

אליסה מילאנו

שלום לכולם,

המונח "תרבות האונס" מדגיש את הקשר שבין נורמות התנהגות הרווחות בחברה ובין היחס לאלימות כלפי נשים ולתקיפה מינית. הדיון בנושא מיקד את תשומת הלב בגילויי התעלמות, סובלנות, סלחנות ואדישות כלפי תקיפה מינית, וקשר בינם ובין תפיסות רחבות יותר של מעמד האישה בתרבות, כדוגמת הומור סקסיסטי, האשמת הקורבן ועוד. בגיליון זה אספנו עבורכם פריטים ממאגרי המידע של מכון סאלד העוסקים בתפיסות לגבי אונס, פגיעה מינית בילדות, הטרדה מינית, אשמה והאשמה ועוד.

שתהיה שנה (יותר) טובה!
סיגלית עדני

מה בגיליון?

- + חידושים בתזאורוס ובמרכז המידע
- + זרקור על פרסומים וכלי מחקר מיוחדים
- + שירותים של מרכז המידע ומכון סאלד

מערכת

צוות מרכז מידע למדעי חברה ולחינוך, מכון הנרייטה סאלד למדעי ההתנהגות

פרשת האונס הקבוצתי באילת

פרשת האונס הקבוצתי באילת זעזעה את החברה הישראלית, והציבה שוב את האתגר בפני מחנכים והורים להגברת המודעות לתקיפה מינית, ולהגברת החשיבות שבנקיטת פעולות מניעה והסברה בנושא.

נתונים על פגיעות מיניות בישראל שדווחו על-ידי מרכז הסיוע לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית:

מדי שנה מגיעות כ- 40,000 פניות למרכזי הסיוע לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית בישראל.

כל אישה חווה הטרדה מינית, אחת מתוך שלוש נשים חווה תקיפה מינית, ואחת מתוך חמש נשים נאנסת.

גברים, בדומה לנשים, הינם קורבנות לתקיפות מיניות: עד גיל 12 בנים ובנות נפגעים מינית בשיעורים דומים. גבר אחד מתוך שישה גברים חווה תקיפה מינית כלשהי במהלך חייו.

הגיליון שלפניכם עוסק בתפיסות לגבי אלימות והטרדה מינית, דעות קדומות, תפקידי מגדר ודרכי התמודדות עם תקיפה מינית.

#ME TOO

השירותים שלנו: [מאגרי מידע](#) | [סדנאות](#) | [פרייה](#) | [Szold Out](#)

שומרים על קשר: קולומביה 9, ירושלים | 02-6494463 | 054-5597926 | [אימייל](#) | [אתר](#) | [פייסבוק](#) | [אינסטגרם](#) | [משוּב](#)

תזאורוס

לפניכם דוגמאות לפרסומים
בטקסט מלא בנושא
אלימות מינית.

הפייסבוק שלנו:
נשמח שתעשו לנו לייק
ותעקבו אחרינו

מונח: אשמה

+ גם הקורבן אשם: ייחוסים של אשמה וחומרה של אונס כפונקציה של התנהגות הקורבן בטרם האונס, במהלכו ולאחריו בקרב מטפלות ושאינן מטפלות

מחברות
אידיסיס, יעל; עדות, אליס

מקור

אידיסיס, יעל; עדות, א (2015). גם הקורבן אשם: ייחוסים של אשמה וחומרה של אונס כפונקציה של התנהגות הקורבן בטרם האונס, במהלכו ולאחריו בקרב מטפלות ושאינן מטפלות. *צוהר לבית הסוהר*, 17, 121-139.

מונח: אונס קבוצתי

+ על אחת כמה וכמה: ייחוסים חומרה וייחוסים פחד למעורבות באונס קבוצתי כקורבן או כתוקף בקרב נערות ונערים

מחברות
רזפורקר, אורית; אידיסיס, יעל

מקור

רזפורקר, א ואידיסיס, י (2018). על אחת כמה וכמה: ייחוסים חומרה וייחוסים פחד למעורבות באונס קבוצתי כקורבן או כתוקף בקרב נערות ונערים. *צוהר לבית הסוהר*, 19, 96-113.

מונח: הטרדה מינית

+ מציאות יום-יומית מאיימת - הטרדת רחוב והשלכותיה

מחברת
מור, אביגיל

מקור

מור, א (2017). מציאות יום-יומית מאיימת - הטרדת רחוב והשלכותיה. *סוגיות חברתיות בישראל*, 23, 6-28.

מונח: פגיעה מינית בילדות

+ In Limbo: Time Perspective and Memory Deficit Among Female Survivors of Sexual Abuse

מחברות
Jacobs-Kayam, Angi ; Lev-Wiesel, Rachel

מקור

Jacobs-Kayam, A & Lev-Wiesel, R (2019) In Limbo: Time Perspective and Memory Deficit Among Female Survivors of Sexual Abuse. *Frontiers in Psychology (IMAJ)*. 10, Art. 912.

השירותים שלנו: [מאגרי מידע](#) | [סדנאות](#) | [ספרייה](#) | [Szold Out](#)

שומרים על קשר: קולומביה 9, ירושלים | 02-6494463 | 054-5597926 | [אימייל](#) | [אתר](#) | [פייסבוק](#) | [אינסטגרם](#) | [משוב](#)

זרקור על פרסומים

נושא: "אלימות מינית" במאגר הפרסומים של מכון סאלד

רקע

המונח "תרבות האונס" משקף תפיסות שלפיהן הקרבנות לאלימות מינית אשמות במעשי תקיפה, ובכך מעודדות אלימות נגד נשים ונערות, החל מהטרדה מילולית ועד תקיפה ואונס. במאגר המידע של מכון סאלד ניתן למצוא פרסומים העוסקים באלימות מינית כלפי נשים ונערות.

מן הממצאים

פרסומים אלה מקיפים מחקרים בתחומי הקרימינולוגיה, עבודה סוציאלית, חינוך, פסיכולוגיה וסוציולוגיה. חלק מהפרסומים עוסקים בעמדות של אוכלוסיות שונות כלפי עבירות מין מסוגים שונים, וחלקם עוסקים בדרכי התמודדות וטיפול בקורבנות או בתוקפים. ישנם מחקרים העוסקים בגורמי סיכון להישנות תקיפה מינית. מחקרים אחרים מתמקדים בטרומה שחווים קורבנות של תקיפה מינית ודרכי הטיפול בהם. מקבץ הפרסומים המובא בגיליון זה מתייחס לעבירות מין כלפי נשים שדווחו למשטרה בשנים 2016-2017, כמו למשל, פרשת "הזמר המפורסם והקטינות", ולתפיסות ותגובות הציבור למעשי אלימות כלפי נשים, כמו למשל בקמפיין Me Too.

זום על מחקר

במחקר שבדק את השיפוטיות הקוגניטיביות והרגשיים של מתבגרים למעשי אונס קבוצתי עלה כי למרות המודעות החברתית הרבה להתעללות מינית בכלל ולמעשי אונס בפרט, ניתן ללמוד מדברי המשתתפים כי מתבגרים אוחזים במיתוסים לגבי אונס ובסטריאוטיפים בנוגע לתפקידי מין בחברה, והדבר משפיע על אופן השיפוט שלהם. ניתוח דיווחי הנערים לגבי החשש מהיגררות למעורבות באונס קבוצתי העלה כי, רוב הנערים חושבים שיש סיכוי שייטלו חלק באונס קבוצתי בנסיבות מסוימות. אחת הסיבות היא העלייה בלחץ החברתי ככל שמספר המעורבים באונס גדל.

מספרים מתוך הממצאים

- 80% מקורבנות עבירות המין בשנת 2017 היו נשים נערות וילדות. וקרוב למחציתן (45%) היו קטינות.
- דיווחים של מרכזי הסיוע בישראל בעשור האחרון, מלמדים על עלייה בשיעורי התקיפות המיניות הקבוצתיות לאורך השנים.
- מנתוני סקר ביטחון אישי לשנת 2017, שנערך מטעם הלמ"ס, נמצא כי 2.2% מהנסקרים דיווחו כי חוו הטרדה מינית במהלך השנה שקדמה לסקר.
- כשליש מנפגעי ההטרדה המינית סבורים כי המשטרה אינה מסוגלת או אינה מעוניינת לטפל בתלונות על הטרדה מינית.
- תנועת MeToo (מי-טו) הנה תנועה חברתית – פמיניסטית - בינלאומית שיוצאת נגד הטרדות ותקיפות מיניות

מקורות

de, A, Nyul, B, Lantos, N A, Shnabel, N... ET AL. (2020) [A Needs-Based Support for #MeToo: Power and Morality Needs Shape Women's and Men's Support of the Campaign](#). *Frontiers in Psychology*, 11, Art. 593.

יכימוביץ-כהן, נ (2018) [עבירות מין כלפי נשים: ריכוז נתוני המשטרה לשנים 2016-2017](#). ירושלים: הכנסת, מרכז המחקר והמידע.

אלון-תירוש, מ וברגר, א (2019) [מי ניצל מינית את מי? מסגור של הנערות בסיקור העיתונאי של פרשת "הזמר המפורסם והקטינות"](#). מגדר - כתב עת למגדר ופמיניזם, 6, 33-1.

רזפורקר, א ואידיסיס, י (2018). [על אחת כמה וכמה: ייחוס חומרה וייחוס פחד למעורבות באונס קבוצתי בקורבן או כתוקף בקרב נערות ונערים](#). צוהר לבית הסוהר, 19, 96-113.

מאגר פרסומים

זרקור על כלי מחקר

נושא: עמדות כלפי "פגיעה מינית" במאגר כלי המחקר של מכון סאלד

רקע

במאגר כלי המחקר תוכלו למצוא שאלונים שונים העוסקים בתפיסות לגבי אלימות והטרדה מינית. ישנם שאלונים שמתמקדים בעמדות סטריאוטיפיות כלפי נשים וגברים בהקשר של תקיפה מינית או התנהגות מינית. שאלונים אחרים מתמקדים בתפיסות כלפי הקורבנות או התוקפים במקרים של אונס. חלק מהכלים מציגים תחילה תיאור מקרה של אונס או פגיעה מינית אחרת, ובוחנים את עמדות המשיבים ביחס למקרים אלה, וישנם כלים הבוחנים תפיסות כלליות לגבי תקיפה מינית, ללא הקשר.

האוכלוסייה הנבדקת בשאלונים אלה היא מתבגרים או מבוגרים, סטודנטים, אנשים חינוך או מטפלים בנפגעי תקיפה מינית. חלק מהשאלונים עוסקים בשיפוט מוסרי של התוקף או הקורבן בהתאם למינו וגילו, ובוחנים עמדות מסוג האשמה או מידת האמפתיה כלפיהם, וחלקם בוחנים תפיסות לגבי חומרת המעשים והעונש המוטל עליהם. ישנם גם שאלונים המותאמים למילוי על-ידי הקורבנות עצמם: נשים, גברים, מתבגרים או ילדים. שאלונים אלה בוחנים היבטים רגשיים, כגון תחושות אשמה, בושה, קשיים בפנייה לקבלת עזרה, ודרכי התמודדות עם הטרומה.

לקט כלים

- + [שאלון מיתוס האונס](#)
- + [שאלון עמדות כלפי פגיעה מינית בילדים](#)
- + [ריאיון עיבוד חווית האונס](#)
- + [שאלון ידע ועמדות כלפי תקיפה מינית](#)
- + [שאלון תפיסות לגבי אונס - התוקף והקורבן](#)
- + [שאלון עמדות כלפי קורבנות אונס](#)

השאלונים יכולים לשמש חוקרים שעוסקים בנושאים

- + עמדות/ שינוי בעמדות כלפי הטרדה אלימות מינית בקרב אוכלוסיות שונות.
- + תפיסות סטריאוטיפיות כלפי גברים/ בנים או נשים/ בנות בהקשר של התנהגות מינית.
- + מאפיינים אישיים וחברתיים הקשורים באונס קבוצתי.

- + תכניות התערבות ופעולות למניעת אלימות מינית.
- + עמדות כלפי חקיקה וטיפול בתוקפים מינית מצד הרשויות.
- + השפעות רגשיות של תקיפה מינית בילדות או בבגרות.
- + אלימות מינית במשפחה ודרכי התמודדות עמה.
- + חסמים בפנייה לבקשת עזרה בעקבות פגיעה מינית, ודרכי הטיפול בהם.

Perception of Behavior as Sexual Abuse, Attributing Blame and Attitude towards Child Sexual Abuse: Differences According to Gender of Participant and Gender and Age of the Victim and Perpetrator

שאלון

מחברת: סידל-גולדליסט, שושנה

מנחים: פרופ' שחורי-ביטון, מלי; פרופ' רונאל, נתי

במסגרת עבודת המחקר הועבר [שאלון תפיסות לגבי](#)

[פגיעה מינית בילדים](#) המבוסס על מחקרם

של (Giglio, J.J. et al. (2011).

מטרת השאלון היא לבחון תפיסות לגבי פגיעה מינית בילדים, ולבחון הבדלים בתפיסות לפי מין וגיל התוקף והקורבן. השאלון כולל שמונה תיאורי מקרה של תקיפה מינית: ארבעה מקרים שבהם התוקף הוא מבוגר/ת, וארבעה מקרים שבהם התוקפים הם קטינים. הנבדקים התבקשו להשיב עבור כל תיאור מקרה על חמש שאלות זהות, המתייחסות לתפיסת המקרה כהתעללות, לתפיסת מידת חומרת המקרה, לתפיסת מידת האשמה המוטלת על התוקף או על הקורבן, ולתפיסת מידת ההיכנות לפגיעה נפשית של הילד/ה בעקבות המקרה.

מקור

Seidel-Goldlist, S. (2014). *Perception of Behavior as Sexual Abuse, Attributing Blame and Attitude towards Child Sexual Abuse: Differences According to Gender of Participant and Gender and Age of the Victim and Perpetrator* (Master's thesis). Ramat-Gan: Bar-Ilan University, Appendix 2-3.

מאגר כלי מחקר

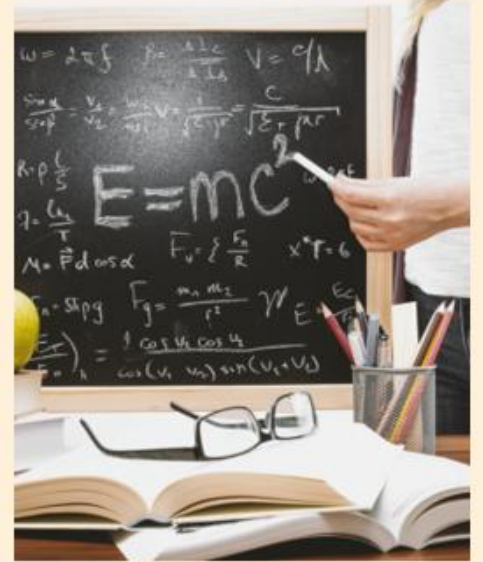
אנחנו כאן לשירותכם

מרכז תרבות
מרכז משאבים וספרייה

סדנאות וימי עיון
לתלמידים, למורים ולסטודנטים

מאגרי מידע
פרסומים וכלי חקר

Facebook
נשמח שתעשו לנו לייק

WhatsApp
054-5597926

Szold Out
הפרסומים יחכו לכם בדלפק היעץ

שומרים על קשר: קולומביה 9, ירושלים | 02-6494463 | 054-5597926 | [אימייל](#) | [אתר](#) | [פייסבוק](#) | [אינסטגרם](#) | [משוב](#)